

XVI Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów: „Ku Kościołowi synodalnemu: komunია, uczestnictwo i misja”

Archidiecezja Gnieźnieńska

Synteza diecezjalna

I. Przebieg synodu w archidiecezji

Uroczyste otwarcie synodu miało miejsce 17 października 2021 roku w Bazylice Archikatedralnej w Gnieźnie. Mszy Świętej przewodniczył i homilię wygłosił abp Wojciech Polak, Metropolita Gnieźnieński, Prymas Polski. W inauguracji uczestniczyli przedstawiciele rad duszpasterskich z dekanatów archidiecezji. Po Mszy Świętej odbyło się w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie pierwsze spotkanie synodalne. Jego celem było zapoznanie z ideą synodu oraz z poszczególnymi etapami jego przebiegu, w szczególności ze sposobem przeprowadzenia etapu diecezjalnego w Archidiecezji. Kolejnym spotkaniem synodalnym było posiedzenie Archidiecezjalnej Rady Duszpasterskiej Archidiecezji Gnieźnieńskiej. Odbyło się 22 października 2021 roku w Gnieźnie. Archidiecezjalna Rada Duszpasterska stanowiła diecezjalny zespół synodalny. W spotkaniu uczestniczył ks. prof. Paul Zulehner, który wygłosił referat na temat synodalności Kościoła i istoty obecnego Synodu. Diecezjalny Zespół Synodalny przyjął plan przeprowadzenia prac synodalnych i różnorodnych form spotkań synodalnych. Sekretariat diecezjalny synodu przygotował i przedstawił ankietę synodalną, która została umieszczona na stronie internetowej. W październiku i listopadzie odbyły się spotkania dla księży dziekanów oraz rejonowe spotkania dla kapłanów. Podczas tych spotkań uczestnicy zostali zapoznani z ideą synodu, z jego przebiegiem oraz ze sposobem organizacji w Archidiecezji. W grudniu 2021 roku wydana została publikacja z materiałami do przeprowadzenia spotkań synodalnych.

Od grudnia 2021 roku do maja 2022 roku odbywały się spotkania synodalne. Konsultacje przeprowadzono w ok. 320 grupach (w różnych grupach parafialnych, w grupach dekanalnych, w ruchach, grupach i stowarzyszeniach apostołskich, we wspólnotach zakonnych i międzyzakonnych, w seminarium duchownym, w Studium Teologiczno-Pastoralnym, w domu pomocy seniorom, w domu samotnej matki, wśród bezdomnych, w domu księży emerytów, w grupach młodzieżowych, na spotkaniach dla katechetek i katechetów szkolnych oraz nadzwyczajnych szafarzy Komunii św.). Liczbę uczestników spotkań szacuje się na ok. 3500. Syntez razem: 216 (145 parafialnych, 16 dekanalnych, 14 grup młodzieżowych, 14 ruchów grup i stowarzyszeń, 6 siostr zakonnych, 2 kleryków, 2 seniorów, 2 indywidualne, 1 spoza diecezji, 8 katechetów, 4 szafarzy, 1 osób bezdomnych i 1 z Domu Samotnej Matki). W ankiecie internetowej wzięło udział 478 uczestników (45,2% kobiet i 54,8 mężczyzn, średnia wieku – 34 lata). Przesyłane do sekretariatu syntez oraz wyniki ankiet posłużyły do przygotowania przez grupę roboczą Diecezjalnego Zespołu Synodalnego projektu roboczego syntezy diecezjalnej. Została ona przedstawiona na posiedzeniu Archidiecezjalnej Rady Duszpasterskiej 9 maja 2022 roku. Po dalszych

konsultacjach sporządzono projekt syntezy, który został przyjęty podczas Diecezjalnego spotkania presynodalnego, które odbyło się 12 czerwca 2022 r. w Bazylice Archikatedralnej w Gnieźnie i w Centrum Edukacyjno-Formacyjnym.

Niniejsza synteza została przygotowana według wskazań zawartych w *Vademecum Synodu o synodalności*. Oficjalny podręcznik słuchania i rozeznawania w Kościołach lokalnych: etap pierwszy (październik 2021 – sierpień 2022). Aneks D. Przedstawiona zostanie w czterech punktach:

- Proces konsultacji
- Obszary wymagające uzdrowienia i nawrócenia w parafii i diecezji
- W jaki sposób Duch zaprasza Kościół do wzrastania w synodalności, aby diecezja i parafie stały bardziej synodalne
- Jakie obrazy kulturowe wyrażają nasze doświadczenia synodalności

II. Proces konsultacji

1. Najbardziej znaczące punkty samego procesu synodalnego

Zainicjowany szeroki proces konsultacji, w celu zebrania bogactwa synodalności jest sytuacją, z którą wielu uczestników spotkało się po raz pierwszy. Z tego względu towarzyszyły im zarówno lęki, obawy jak i nadzieje, wśród nich można wyróżnić:

- **Postawy**

Postawę zaskoczenia i wdzięczności za stworzenie przestrzeni i danie możliwości do zabrania głosu w Kościele, zwłaszcza przez świeckich. Postawę lęku przed wejściem na drogę synodalną kojarzoną np. z „drogą niemiecką”. Postawę niedowierzania, co mogą zwykli parafianie powiedzieć o Kościele, czy ich głos będzie w ogóle usłyszany, i czy będzie miał realny wpływ na zmiany w parafii i Kościele.

- **Mocne punkty konsultacji**

Pierwszym owocem konsultacji był sam fakt spotkania, które często łączyło osoby prezentujące różnolite grupy/wspólnoty i mające różnorakie doświadczenie Kościoła. Spotkania synodalne mimo, iż wzbudzały emocje i obawy, stały się doświadczeniem bardzo pozytywnym i dały przestrzeń do wypowiedzania się i słuchania. Podkreślano, że wiele problemów bierze się z braku komunikacji, i jednocześnie proszono, aby takie spotkania odbywały się regularnie. Sami uczestnicy podkreślili, że z nadzieją patrzą na synodalny styl prowadzenia parafii. Doceniano dar spotkania po trudnym czasie pandemii. W niektórych miejscach ogłoszenie spotkań synodalnych było mobilizacją do przełamania bariery powstałej przez czas izolacji. W jednej z parafii, w której w pracę Synodu zaangażowało się 130 uczestników, spotkania trwały wiele godzin i mimo to pozostawiły niedosyt dzielenia się. Również grupy nadzwyczajnych szafarzy i grupy szkolnych katechetek i katechetów odbyły konsultacje synodalne gromadząc znaczne liczbowo grupy uczestników. Różnorodność grup, nieograniczanie ilości uczestników i czasu trwania spotkań to również mocna strona

konsultacji. Wiele osób podkreślało, że nie miało okazji, aby kiedykolwiek wypowiedzieć się o Kościele czy duszpasterstwie w swojej parafii. Dobrą stroną procesu były informacje o odbytych spotkaniach synodalnych na stronie archidiecezjalnej

- **Słabe punkty konsultacji**

Rozpoczęcie spotkań w czasie trwania pandemii wzbudzało u niektórych obawę przed zakażeniem, a w późniejszym czasie wojna na Ukrainie spowodowała spadek zainteresowania synodem. Jednak dużo częstszą przyczyną był brak zainteresowania czy wręcz negacja samej idei synodu przez świeckich i księży. Zgłaszano również, że w niektórych parafiach nie było żadnych informacji o synodzie i takie spotkania się nie odbyły. Słabością był również fakt, iż spotkania były zdominowane przez proboszcza, który *nie dopuszczał do rozmowy o sprawach parafii, proponował dyskusję tylko ogólnie o Kościele*. W niektórych miejscach *nie było też możliwości wypowiedzenia swoich oczekiwań i pragnień, proboszcz nie dopuszczał do wymiany zdań*. Wiele osób podkreślało, że ich największą trudnością była trema przed publicznym wypowiedzeniem się i niezajomość problemów Kościoła.

- **Nieobecni w procesie**

Mimo planów i prób dotarcia do możliwie szerokiego środowiska, umiejscowionego na peryferiach Kościoła, w syntezach nie wybrzmiał głos np. środowisk homoseksualnych czy ekumenicznych. Jednym z powodów jest społeczny profil archidiecezji. Nie ma na jej terenie ośrodków wielkomiejskich, w których wymienione powyżej środowiska są o wiele bardziej reprezentowane.

2. Jakie tematy były powodem napięć i nieporozumienia

- Analiza pokazała, że najczęściej emocji wywołały odmienne uwagi i komentarze. Uczestnicy przyznawali, że ich przekonania i poglądy sprawiają, że nie potrafią słuchać z empatią i uwagą, trudno im rozmawiać bez osądzania.
- Punktem zapalnym były tematy dotyczące przede wszystkim krytyki Kościoła (pedofilia, sprawy finansowania parafii, politykowania w Kościele i brak świadectwa wiary).
- Trudnością w rozmowach okazało się znalezienie sposobu przyciągnięcia na nowo ludzi, którzy odeszli z Kościoła czy rozmowy z osobami niewierzącymi. Jedni traktowali ten temat jako troskę, inni jako mieszanie się do życia innych.
- Bardzo zróżnicowanym punktem był sposób spostrzegania kapłanów. Dyskusje były w bardzo skrajnym wydaniu od: jak trudno być dziś kapłanem wobec powszechnej krytyki i hejtu, często kapłan pozostaje z tym sam, poprzez bardzo negatywne spojrzenie na postawy kapłanów aż po słowa wdzięczności za dar obecności i bycia dla parafii.
- Odmienne zdania były również w temacie formalizowania wiary i praktyk religijnych młodzieży i dzieci przygotowujących się do przyjęcia sakramentów np. poprzez zbieranie podpisów w książeczkach.

3. Co było znaczące w syntezach

- Spotkania pozwoliły dokonać wspólnej diagnozy, w jakim miejscu znajduje się parafia.
- We wszystkich syntezach była widoczna troska o przyszłość Kościoła.
- Syntezy ukazały niedosyt dialogu w parafiach i wręcz są wołaniem o kolejne spotkania.
- Spotkania synodalne znacząco pokazały głód świadectw ukazujących wartość wiary i Ewangelii w życiu człowieka, jak również prośbę o zmianę języka w listach pasterskich Episkopatu: za dużo jest w nich pouczeń i teorii, za mało dzielenia się wiarą.
- Znaczące były głosy dotyczące relacji: kapłani – świeccy, które wymagają uzdrowienia.
- Seniorzy m.in. zwrócili uwagę na widoczną niekiedy obojętność duchowieństwa na osoby z marginesu społecznego, trzymanie dystansu do spraw i osób z peryferii. W kwestii pomocy osobom starszym, schorowanym słowa wdzięczności kierowane były do młodych wolontariuszy. Jednak sami seniorzy przyznają, że problem niekiedy jest z ich strony, bo ich duma nie pozwala prosić o pomoc.
- Cennym głosem były wypowiedzi osób z tzw. peryferii, szczególnie bezdomnych, którzy bardzo cenią wsparcie Kościoła i możliwość uzyskania pomocy.

4. Co Duch wskazywał wspólnocie

- **Światła:** Dużą radością jest to, że po trudnych doświadczeniach (zwłaszcza pandemii) wraca „normalność” w codzienne życie parafii. Nieocenionym darem jest możliwość korzystania z Sakramentów świętych i Eucharystii. Cieszy działalność Caritasu i podejmowane akcje charytatywne, dbałość proboszczów o świątynie i cmentarze. Bardzo pomocne są homilie objaśniające Słowo Boże i skłaniające do refleksji oraz poprawy życia. Wierni doceniają w homiliach brak politykowania. Cieszy obecność różnych grup w parafiach jak również dobrze opracowane strony internetowe czy profile w mediach społecznościowych. Doceniona została rola wspólnot ewangelizacyjnych oraz podejmowanych inicjatyw parafialnych i akcji kulturalnych. Wierni cenią otwartość kapłana i bycie z nimi. Podkreślono piękno sprawowanej liturgii w katedrze gnieźnieńskiej podczas ważnych uroczystości. Osoby bezdomne wyrażały swoją wdzięczność wobec Kościoła za jego troskę o osoby wykluczone i nie pozostawianie ich samych sobie.
- **Cienie:** Lista cieni okazała się długa. To brak stałych relacji i pokory w relacjach (na linii proboszcz - parafianie), brak szybkich reakcji ze strony Episkopatu i jednego spójnego głosu biskupów w ważnych kwestiach społecznych, widoczny rozdźwięk pomiędzy głoszonym Słowem Bożym a stylem życia wielu osób duchownych, niesłuchanie i krytyka papieża lub biskupów przez kapłanów w obecności wiernych co osłabia ich wiarę, wywyższanie się kleru jako wyższej klasy, wielu kapłanów zachowuje się jak osoby zajmujące się biznesem, a nie sprawami wiary,

schematyczność w działaniach duszpasterskich, brak elastyczności i brak znajomości życia parafian, podcinanie skrzydeł pragnącym działać, smuci mała przejrzystość finansów Kościoła, mała dostępność hierarchów oraz nierozliczone sprawy nadużyć, brak współpracy między parafiami

Wszystkie syntezy podkreślały spadek powołań kapłańskich i zakonnych, spadek liczby wiernych praktykujących szczególnie dzieci i młodzieży. Bólem nappełniają nagłaśniane skandale i przestępstwa z udziałem kapłanów. Smuci także fakt, że w niektórych parafiach nie istnieją grupy duszpasterskie dla młodzieży. Bardzo zniechęca małe zaangażowanie wiernych w życie parafii, malejąca liczba uczestniczących w lekcjach religii, rosnąca liczba rozwodów, problemy ze znalezieniem rodziców chrzestnych, brak autorytetów w Kościele. Zauważa się, że ludzie ograniczają się jedynie do życia sakramentalnego, traktując Kościół jak *sklep, instytucję*. Ma się wrażenie, że dzieci i młodzież przychodzą do kościoła i korzystają z sakramentów z konieczności bądź obowiązku (z okazji I Komunii Świętej czy bierzmowania), po czym zaprzestają praktyk religijnych. Młodzi ludzie przystępują do sakramentu bierzmowania na wypadek ślubu, świadka na ślubie czy bycia chrzestnym, zawierają związki małżeńskie, czy chrzczą dzieci, „*bo tak wypada*”. Rodzina przestała być szkołą wiary, brak przykładu rodziców w przekazywaniu i umacnianiu wiary. Osoby życia konsekrowanego podkreślały, że nie zawsze jest szanowana ich praca, bardzo rzadko korzysta się z ich wiedzy i doświadczenia. Smuci także minimalizacja pomocy osobom z marginesu społecznego. Podkreślano, że łatwiej pomaga się osobom mieszkającym dalej, niż mieszkającym tuż obok. Uczestnicy spotkań uważają, że małe zaangażowanie w życie parafii wynika ze spadku autorytetu Kościoła wynikającego ze skandali, min. molestowania, niedostępności kapłanów i spustoszenia, które wprowadził COVID-19, także medialne nagłaśnianie środowisk mniejszości seksualnych.

III. Obszary wymagające uzdrowienia i nawrócenia w parafii i diecezji

1. Życie duchowe

- Ponieważ obserwuje się spadek liczby uczestniczących w Eucharystii i nabożeństwach, uznano, iż powodem jest: uczestniczenie głównie tylko z tradycji, a nie z prawdziwej wiary, brak świadomości tego, co dzieje się np. na Eucharystii, brak ciszy po homilii i przyjęciu Eucharystii.
- Osoby będące w kościele muszą wysłuchiwać żale kapłanów wobec tych, których nie ma w kościele, homilie nie są głoszone językiem zrozumiałym, trzeba pamiętać, że większość osób nie ma wykształcenia teologicznego.
- Często podnoszono wołanie o zadbanie o jakość homilii, które powinny być oparte na Słowie i wynikające z jego medytacji, odnoszące się do problemów wiernych, wolne od politycznych komentarzy.

2. Kultura i media

- Zwiększyć obecność w mediach społecznościowych także poprzez miejsce wymiany opinii, dać możliwość zadawania pytań – można to przekazać młodym do prowadzenia.
- Media katolickie są nieodzowne zwłaszcza dla ludzi starszych i chorych, dla których ważne są audycje nadawane w Radio Maryja i Telewizji Trwam. Do mediów drukowanych zniechęca ich cena oraz poruszane w nich tematy polityczne.
- Podniesiono także sprawę małej atrakcyjności „Przewodnika Katolickiego”, nie ma w nim miejsca na lokalne wiadomości, jednostronne polityczne ukierunkowanie, artykuły są przeintelektualizowane, pisane niezrozumiałym językiem, brak w nim świadectw wiary, brak reportaży z miejsc, do których warto się udać w archidiecezji, za dużo psychologii. Powinny być w nim sprawy przede wszystkim dotyczące życia religijnego, bo takich tekstów nie znajdzie się w innych świeckich gazetach.
- Docenia się aktualność internetowej strony diecezjalnej, zauważono, że nie ze wszystkich parafii są publikowane informacje na stronie, jak również nie ma jednolitego reklamowania wszystkich duszpasterstw.

3. Postawy

- Brak umiejętności słuchania i patrzenia przez pryzmat parafii, każdy widzi tylko swoje sprawy, niektórzy duszpasterze są zamknięci na zdanie wiernych, uważają się za nieomylnych i są zamknięci na propozycje parafian.
- Brak dziś wartości wyższych, liczy się tylko konsumpcja i przyjemność. Zmiana mentalności współczesnego człowieka powoduje utratę ideałów, lenistwo i obojętność.
- Członkowie wspólnot często zachowują się wobec ludzi spoza wspólnoty jakby tylko oni mieli monopol na zbawienie, są hermetycznie zamknięci.
- Brak troski o współpracę różnych grup parafialnych, by wspólnie podejmowały akcje ewangelizacyjne a nie konkurowały ze sobą. (zamiast rywalizacji – współpraca).
- Młodzież szczególnie podkreślała potrzebę autentycznego świadectwa kapłanów oraz wskazywała na konieczność formacji animatorów świeckich dla duszpasterstwa młodzieży.
- Zauważono, że język, którym posługuje się Kościół jest często dla dzieci i młodzieży językiem niezrozumiałym, niekomunikatywnym, jest niedostosowany do aktualnej rzeczywistości. Jako dobry przykład podano prosty i żywy język papieża Franciszka.

4. Struktury

- Kościół jest dobrze zorganizowany w strukturach, ale ich nie wykorzystuje, szczególnie gdy chodzi o rady. Propozycje by to ożywić: potrzeba spotkań dla

młodych na poziomie dekanalnym, gdyż nie każda parafia prowadzi duszpasterstwo młodych, część jest pozbawiona możliwości bycia we wspólnocie.

- Wskazano na potrzebę zmiany sposobu komunikowania, docierania z informacją o wydarzeniach w parafii, tłumaczenia liturgii w sposób przystępny, znaczenia poszczególnych gestów, aby świadomie uczestniczyć w liturgii.
- Podkreślono potrzebę większego zaangażowania nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej oraz ich stałej formacji.
- Wskazywano na konieczność lepszej formacji młodych kapłanów, aby nie zamykali się i byli bardziej otwarci na współpracę ze świeckimi i przede wszystkim byli świadkami wiary.
- W sprawozdaniach stwierdzano, że rada parafialna powinna mieć większy wpływ na sprawy finansowe w parafii, co wskazuje, że parafialne rady ekonomiczne nie wypełniają właściwie zadań, do których zostały powołane, bądź też sprawami ekonomicznymi zajmują się parafialne rady duszpasterskie, co nie powinno mieć miejsca.
- Wnioskuje się, by dokonano przeglądu spraw finansowych w diecezji i parafii. Wierni nie mają świadomości kosztów związanych z funkcjonowaniem parafii, jak również nie mają wiedzy na temat sposobu dysponowania i rozliczania środków finansowych.
- Grupy parafialne są żywe, ale często nie są misyjne, są hermetycznie zamknięte w swoich strukturach, wspólnoty nie znają się i nie doświadczają jedności. Między różnymi środowiskami i duszpasterstwami w diecezji nie ma odpowiedniej współpracy. Potrzebna jest koordynacja działań parafialnych z działaniami diecezjalnymi. Warto przygotować wspólny kalendarz z inicjatywami wszystkich grup i łączyć się w propagowaniu różnych dzieł i wydarzeń. W wielu parafiach brak duszpasterstwa jest tłumaczone sprawami budowlanymi.
- Jako poważny problem duszpasterski wybrzmiał brak zaangażowania kapłanów w wydarzenia, które są podejmowane na terenie archidiecezji. Np. inicjatywy powołaniowe Seminarium Duchownego, dni skupienia organizowane przez diecezję, rekolekcje, kursy ceremoniarskie, pielgrzymki diecezjalne i ogólnopolskie.

5. Praktyki duszpasterskie

- Często podkreślano, że są zbyt długie ogłoszenia duszpasterskie. Lepiej nauczyć ludzi, by czytali je na stronie internetowej, gdyż inaczej przyćmiewają one całe piękno liturgii.
- Postulowano, aby powróciły nauki stanowe podczas rekolekcji
- Wizyty kolędowe powinny być podtrzymane, gdyż brak kolędy to brak błogosławieństwa mieszkań i domów.
- W syntezach widać także wyraźne pragnienie, aby biskupi byli bliżej zwykłych ludzi, aby miały miejsce spotkania np. podczas wizytacji, by móc porozmawiać, gdyż w obecnej formie dostęp do biskupa mają tylko wybrani.
- Przykładowe rozwiązania z parafii we wskazanych kwestiach: edukacja w Miesięczniku Parafialnym zamiast czytanych ogłoszeń parafialnych, wydruk ogłoszeń

wraz z niedzielną Ewangelią, organizowanie dekanalnych uroczystości o charakterze religijno-patriotycznym na zmianę w poszczególnych parafiach.

IV. W jaki sposób Duch zaprasza Kościół do wzrastania w synodalności, aby diecezja i parafie stały bardziej synodalne

1. Jakie marzenia i pragnienia w stosunku do Kościoła zostały wyrażone?

- Aby Słowo Boże i Eucharystia były centrum życia Kościoła, dobre przygotowanie liturgii wraz z odpowiednim przekazem Słowa Bożego i śpiewem, w każdej parafii częstsza adoracja Najświętszego Sakramentu, spotkania ze świadkami wiary.
- Aby powstały punkty ułatwiające spotkania ze specjalistami np. psychologiem.
- Aby były turnieje dekanalne, festyny, zawody sportowe itp.
- Aby w Gnieźnie powstała kaplica Wieczystej Adoracji.
- Aby prowadzona była lepsza formacja rodziców np. przed Pierwszą Komunią dzieci, a nie tylko tematy dotyczące dekoracji, składki i strojów komunijnych.
- Aby grupy, wspólnoty w parafii stawały się ewangelizacyjne, nie istniały tylko dla siebie.
- Istnieje potrzeba katechizacji dorosłych (o Eucharystii, podstawowych prawdach wiary).
- Istnieje potrzeba katechetów, którzy potrafią młodzież „zapalić iskrą Bożą”, którzy będą świadkami wiary, a nie tylko nauczycielami religii.
- Jak najszybsze oczyszczenie ze skandali, aby odbudować autorytet Kościoła, gdyż jest on potrzebny.
- Więcej czasu i uwagi poświęcić na żywe budowanie wspólnoty Kościoła, a nie tylko na sprawy materialne.
- Otwartość na różnorodność, więcej odwagi w pozostawieniu schematów nie przynoszącym dziś owoców w postaci nawrócenia.
- Wzmocnić modlitwę o dar nowych powołań.

2. Konkretne propozycje do wzrastania w synodalności

- Spotkania biskupa z parafianami podczas wizytacji, nie tylko z wybranymi grupami.
- Formować i kształcić członków Parafialnych Rad Duszpasterskich i Ekonomicznych.
- Potrzeba spotkań np. wydziału ekonomicznego czy wydziału duszpasterskiego z przedstawicielami parafii (np. raz w roku).
- Potrzeba organizacji spotkań dla różnorodnych grup i osób żyjących w trudnych sytuacjach (dla związków niesakramentalnych, osób rozwiedzionych, samotnych, cierpiących z różnych powodów). Osoby np. rozwiedzione czy

z rodzin rozbitych nie powinny mieć przeświadczenia, że zostały wyrzucone z Kościoła, że nie ma dla nich miejsca.

- Warto podjąć inicjatywy zmierzające ku temu, aby rady duszpasterskie z dekanatu spotykały się i dzieliły swoimi doświadczeniami.
- Istnieje potrzeba wspólnych spotkań nie tylko w ramach własnych parafii, ale również pomiędzy parafiami, aby się lepiej poznać, wysłuchać i umocnić wiarę.
- Potrzebna jest także większa współpraca w wymiarze dekanalnym np. spotkania kapłanów na szczeblu dekanalnym w celu wymiany doświadczeń i wypracowania nowych rozwiązań w zakresie angażowania wiernych w życie parafii i Kościoła, spotkania świeckich z kapłanami z dekanatu, utworzenie dekanalnego kalendarza różnych inicjatyw duszpasterskich odbywających się w parafiach.

3. Jakie nowe horyzonty już się otworzyły, czyli pierwsze owoce synodu

- Spotkania synodalne pozwoliły wielu osobom zabrać głos w sprawach parafii po raz pierwszy, dlatego jak sami podkreślili, ich głos ma charakter dość krytyczny, choć wyraża on przede wszystkim troskę o Kościół, przedstawiając to wszystko, co jest trudne i to, co boli w Kościele.
- W parafiach została podjęta próba szukania dróg w dotarciu do młodych, zaproponowano by powołać świeckich animatorów młodzieżowych.
- Spotkania synodalne zawiązały wspólnotę osób, które chcą robić coś więcej, aby nie stać w miejscu.
- W kilku parafiach powstały inicjatywy utworzenia nowych grupy dla dorosłych np. krąg biblijny dla dorosłych, jak również zapoczątkowały się adoracje.
- Niektórzy podkreślali, że dzięki synodalnym spotkaniom w parafii ruszyła pomoc dla uchodźców z Ukrainy. Część syntez kończyła się wdzięcznością za drogę synodalną i wyrażoną wiarą, że może ona zmienić styl prowadzenia parafii i diecezji.

V. Jakie obrazy kulturowe wyrażają nasze doświadczenia synodalności

Kościół – mimo iż poraniony, targany licznymi konfliktami, przeżywający wiele problemów – jest NASZYM Kościołem i jesteśmy za niego odpowiedzialni, dlatego chcemy czuć się potrzebni oraz pragniemy, by nasz głos był usłyszany. Kościół bowiem to nie tylko duchowni, to również wierni, dlatego każdy głos winien być uszanowany, bo jest głosem doświadczenia takiego, a nie innego Kościoła.

W czasie spotkań synodalnych jawił się obraz przyszłości Kościoła nakreślony przez ks. profesora Józefa Ratzingera (1967r.): *„ Z obecnego kryzysu wyłoni się Kościół jutra – Kościół, który stracił wiele. Będzie niewielki i będzie musiał zacząć od nowa, mniej więcej od początku. Nie będzie już w stanie zajmować wielu budowli, które wznosił w czasach*

pomyślności. Ponieważ liczba jego zwolenników maleje, więc straci wiele ze swoich przywilejów społecznych. Ale kiedy minie już proces tego odsiewania, wielka moc popłynie z bardziej uduchowionego i uproszczonego Kościoła. W totalnie zaplanowanym świecie ludzie będą strasznie samotni. Jeśli całkowicie stracą z oczu Boga, odczują całą grozę swojej nędzy. Następnie odkryją małą tródkę wyznawców jako coś całkowicie nowego. Odkryją ją jako nadzieję, która jest im przeznaczona, odpowiedź, której zawsze potajemnie szukali”.

Gniezno, 23 czerwca 2022 r.

Koordinator diecezjalny: Ks. Mieczysław Polak

Sekretariat synodu: S. Mirona Turzyńska OSF